

Säkylän Vammaisneuvoston järjestämä Kansalaisraati 1.-3.6.2016 aiheesta:

”Miten vammaisten ja kehitysvammaisten elinoloja ja toimintamahdollisuuksia voitaisiin parantaa uudessa Säkylässä?”

Julkilausuma

Käsitteiden tarkennus

- termi vammainen/vammaisuus yläkäsitteeksi, sen alle erityisryhmät, myös sellaiset ryhmät, joiden vamma ei näy ulospäin

Rakenteellinen selkeys kunnassa

- palveluohjaukseen on enemmän tarvetta. Onko vammaishuollon kokonaisuus kunnassa selkeästi hallussa? Onko kunnalla tiedossa kuinka paljon vammaisia kunnassa asuu?
- rakenteellisen kokonaiskuvan tulisi olla kunnassa, ja tähän tulisi perustaa palvelujen kehittäminen
- yhteistyö avustajakeskuksen kanssa kuntoon entisessä Säkylässä
- palvelusetelin käyttöönottoa pitää edistää eri muodoissa
- itsemääräämisoikeus asumisessa ja palveluissa - ajantasalla oleva koulutus henkilökunnalla

Missä ollaan nyt?

- ei voida edellyttää, että omaiset hoitavat kaiken byrokratian yms.
- miten Köyliön ja Säkylän liittyminen vaikuttaa vammaispalveluihin, käytännöt olleet erilaisia?
- terveyspalveluista kiitokset!

Yhteistyö

kunnallisten palveluitten kesken

- kenellä on vaikeastivammaisten kuntoutusohjaus vastuullaan Säkylässä?
- tiiviimpää yhteistyötä terveys- ja sosiaalitoimen välillä. Lääkärin vastuu ohjata sosiaalipalveluihin?
- tärkeää saada oikeat apuvälineet, myös ohjaus ja tiedotus
- vammaisneuvoston ja ikääntyvien neuvoston yhteistyö
- yhteystiedot selkeästi

kansalaisjärjestöjen kesken

- yhteistyö kunnan, seurakunnan ja yhdistysten välillä
- suorat yhteydet auttajien ja avuntarvitsijoiden välille
- vertaistoiminta, tunne siitä, että ei ole yksin

vapaaehtoiskenttä

- kunnan pitää tiedottaa paremmin vapaaehtoistyön mahdollisuuksista kaikille
- vapaaehtoistyön organisointi. Liikuntavammaisille apua fyysisiin toimiin, esim. pihatöihin kehitysvammaisten työtoimintana/vapaaehtoistyönä

Vuorovaikutussuhteet

- ”mulla pitää olla oikeus tehdä elämälläni mitä haluan”
- ihmisiä pitäisi houkutella haluamaan omaa elämäänsä
- vammaisen ei pitäisi joutua tappelemaan siitä, että saa tehdä elämänsä päätöksiä
- vammaisten pitäisi päästä yhteen, tapahtumia, vertaistukitapaamisia, joissa innostetaan uusiin asioihin. Yhdistävänä tekijänä rakentava vuorovaikutus, iloinen ja innostava, ei vamma tai vammaisuus.

Kuntoutusohjaus, palveluohjaus ja apua tukiviidakkoon kaikille vammaisille

- avuntarvitsija jätetään liian yksin selvittämään oikeuksiaan ja tarvitsemiaan palveluja
- kuka on se henkilö, johon ottaa yhteyttä, kun tarvitsee tietoa kaikista palveluista ja palveluprosesseista
- yllättävä sairastuminen voi lamaannuttaa, kaikilla ei ole voimia selvittää palveluja, kaikilla ei ole sosiaalisia verkostoja
- kaikille kuntoutusohjausta, henkilö, joka on asiakkaan puolella, jolla on kokonaisuus hallussa

Avustajatoiminta

- vapaaehtoistyön organisointi. Liikuntavammaisille apua fyysisiin toimiin, esim. pihatöihin kehitysvammaisten työtoimintana/vapaaehtoistyönä
- avustaja tulisi saada helposti esim. kotitöihin
- apua pitää saada silloin, kun sitä tarvitsee
- soveltuvia työttömiä palkataan avustajiksi, kysyntä ja tarjonta, avuntarvitsijat ja mahdolliset avustajat eivät kohtaa, minkä kanavankautta/kuka koordinoisi avunvälitystä?

- voidaanko tehdä yhteistyötä toisten kuntien kanssa?
- palveluseteli!
- kysyntä ja tarjonta ei kohta (avustajia puuttuu) ja jos on, heitä ei oteta hyötykäyttöön
- avustajan kanssa yhteistyötä (itsemääräämisoikeus koskee avustajaakin)
- avustajan ja avustettavan kemioiden pitäisi kohdata

Vammaisten liikkuminen ja tapahtumat

- yhteisiä tapahtumia, retkiä, kiertäviä tapahtumia, joissa infoa esim. apuvälineistä
- Kuhinoiden yhteyteen varjotapahtuma, yhdessäolo, kohtaaminen
- toimintakeskukselle Kuhinoille oma pöytä
- kunnan tulisi antaa tiloja käyttöön vertaistukitapaamisiin ja tarjota kahvit. Kuka hoitaisi kuljetukset?
- kuntolaatikoiden kunnosta pitäisi pitää huolta
- yhteisiä tapahtumia, joissa käsitellään eri teemoja, voi oppia ja oivaltaa uusia asioita
- tiedottaminen kaikille retkimahdollisuuksista; tieto ei kulje kaikille, henkilökohtainen tiedotus; kunnan sivut, sosiaalinen media, vapaaehtoinen voisi soittaa
- osallistumista pitää tukea esim. kulkemista
- liikkumiseen kaivataan helpotusta (rajattu nyt kunnittain), miksei säteinä muihin kaupunkeihin, esim. 'kilometrikukkaro'
- kun järjestetään toimintaa/tapahtumia, pitää huomioida kaikki eri ikäluokat
- invapysäköintiluvan myöntämiskäytännöissä parannettavaa - yhdenmukaisuutta
- vammaispalveluiden imagon kohottaminen, mielikuvat myönteisemmiksi
- Säkylän kunta yhteistyöhön hyvinvointipalvelujen tuottajien kanssa, kulttuuriin ja luontoon liittyvää
- vapaa-aikaan liittyviä kokoontumisia säännöllisesti, tilat mihin kaikki pääsevät
- pikku-bussi (on kaikille avoin), matala porras
- teemapäiviä (liikuntarajoitteisille ym. ryhmille)
- nuorisotyötä pitää saada lievästi kehitysvammaisille
- esteettömyys liikkumiseen myös kuulovammaisille (mm. taustamusiikki)

Mihin ollaan menossa?

- on ihmisiä, jotka jäävät syrjään vammaispalveluista
- asiakaslähtöisyys ei toteudu, asiakaskeskeisyyteen pyritään
  - pitäisi olla matalan kynnyksen kohtaamisia
  - avustaja, kontaktihenkilö, byrokratian tukihenkilö
- raatilaiset kutsutaan koolle vuoden päästä, paikalle viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä
- julkilausumasta tietoa seurakunnalle, terveyskeskukselle, perusturvalautakuntaan, eri hallintokuntiin, vammaisjärjestöihin ja vapaaehtoistoimintaa järjestäville yhdistyksille
- vammaisneuvostoon esille vammaisuus kokonaisuudessaan
- kunnan työntekijöille luovempi ajattelu- ja toimintatapa
- Sata syytä -lehteen artikkeleita vammaisasioista

Säkylässä 3.6.2016

Kirsti Alén

Pentti Leskelä

Katri Asikainen

Eila Niemi

Helena Helminen

Pirkko Mäenpää

Aki Kallio

Terttu Pesonen-Säilä

Timo Laurila

Tarja Silmu